

Ekonomisk kommentar

Transparens för effektivitet och finansiell stabilitet

Niklas Frykström

NR 11 2022, 3 november

Innehållsförteckning

	Sammanfattning	3
1	Inledning	4
2	Transparens i det finansiella systemet	4
3	Högre krav på transparens efter finanskrisen	5
4	Nödvärdigt med transparens om klimatrisker	7
5	Avslutande kommentar: Det är viktigt att fortsätta arbeta med transparens	9
	Referenser	11
	APPENDIX – Bankernas riskupplysningskrav	12

Ekonomiska kommentarer

Ekonomiska kommentarer är korta analyser om relevanta frågor för Riksbanken. Den kan författas av både enskilda direktionsledamöter och medarbetare på Riksbanken. Medarbetares kommentarer godkänns av avdelningschef medan direktionsledamöterna själva ansvarar för innehållet i sina kommentarer.

Sammanfattning

Niklas Frykström¹

Författaren är verksam vid Riksbankens avdelning för finansiell stabilitet

---

Det är nödvändigt att det finansiella systemet är transparent för att investerare ska kunna skaffa information om underliggande risker. Under den globala finanskrisen blev det dock tydligt att det fanns problem med bristande transparens. Många banker fick under finanskrisen likviditetsbrist och investerare kunde inte bedöma vilka banker som hade stora betalningsproblem. Eftersom bankerna har betydande kopplingar till varandra medförde detta förtroendeproblem och bidrog till stress i det finansiella systemet. Baselkommittén genomförde därför stora revideringar av transparenskraven efter finanskrisen.

I det finansiella systemet uppstår nya risker som investerare och andra intressenter behöver förstå allteftersom. Klimatförändringarna är en källa till sådana risker. För att kunna mäta och hantera de klimatrelaterade riskerna på ett effektivt sätt måste myndigheter och internationella organisationer samarbeta, ta fram enhetliga standardiserade ramverk och öka transparensen. Även bankerna spelar en stor roll i detta arbete och behöver förbättra sin transparens kring klimatrelaterade risker. En förbättrad transparens kan dessutom bidra till ekonomisk utveckling och minska risken för finansiella kriser.

---

¹ Tack till David Forsman, Mattias Hector och Camilla Ferenius för värdefulla synpunkter. De åsikter som framförs i Ekonomiska kommentarer representerar författarnas egna uppfattningar och ska inte tas som uttryck för Riksbankens syn i berörda frågor.

1 Inledning

I denna ekonomiska kommentar beskriver vi utvecklingen av transparens i det globala banksystemet, varför transparens är viktigt och vilka effekter en otillräcklig transparens har på finansiell stabilitet. Sedan diskuterar vi kring klimatrisker och det arbete som sker internationellt med att främja transparens av klimatrelaterad information.

Transparens är viktigt eftersom parterna i det finansiella systemet måste ha förtroende för varandra för att systemet ska kunna uppfylla sina grundläggande funktioner – att förmedla betalningar, omvandla sparande till investeringar och hantera risker. En bank som tappar insättarnas förtroende kan till exempel drabbas av en uttagsanstormning som snabbt kan leda till bankens fallissemang. Förtroende förutsätter tillgång till rättvisande information, så att alla aktörer kan bilda sig en korrekt uppfattning om vilka risker man tar vid ett engagemang med en motpart. Då måste det finnas en tillräckligt god transparens. Men transparens handlar inte bara om utbudet av information. Mer information innebär inte heller automatiskt högre transparens. Det är också viktigt att den information som levereras är relevant och förståelig för motparten.

2 Transparens i det finansiella systemet

En otillräcklig transparens gör det svårare för investerare och andra intressenter att bedöma vilken finansiell ställning banker har och vilka risker de tar. Detta leder till en försvagad marknadsdisciplin, vilket innebär att aktörer inte har information om de risker som byggs upp, och kan bidra till finansiell stress och i förlängningen att finansiella kriser uppstår.

Ett grundläggande problem i finansiella marknader är när de inblandade parterna har olika, eller asymmetrisk, information i en transaktion.² Detta är exempelvis fallet när en bank som ger ut ett värdepapper har mer information om risken i värdepappret än en investerare. Eftersom investeraren saknar fullständig insikt om risken kan denne inte helt prisdifferentiera mellan värdepapper utgivna av banker som tar en liten risk och värdepapper utgivna av banker som tar en stor risk. Om investerare inte får tillräcklig informationen om hur risken ser ut blir en bank som tar stora risker inte "bestraffad" med en högre finansieringskostnad. Bristande transparens behöver emellertid inte bara betyda för lite information. Information som inte är väsentlig riskerar också att försvåra korrekta bedömningar av bankernas risker. Den information som levereras måste därför vara överblickbar, relevant och förståelig för motparten, något som också ställer krav på att den är harmoniserad och jämförbar. Utan tillräcklig

---

² Akerlof beskrev redan 1970 problemet med informationsasymmetri i "The market for lemons". Akerlof beskrev en marknad för en vara där säljararen har ett informationsövertag över köparen beträffande varans kvalitet. Ett klassiskt exempel gäller begagnade bilar – så kallade "lemons" där säljaren har betydligt bättre kunskap om varan än köparen. Akerlof visade att informationsasymmetri hypotetiskt kan radera hela marknaden eller krympa den till ett negativt urval av varor med låg kvalitet.

transparens är det inte heller möjligt för investerare att skaffa information om underliggande risker i ett företags verksamhet, vilket medför att det blir dyrare för finansiellt starka företag, relativt deras riskprofil, att finansiera sig. Detta kan då bidra till lägre investeringar och tillväxt än vad som annars skulle ha varit möjligt och att risken i det finansiella systemet ökar, vilket i sin tur ökar sannolikheten för finansiell stress i banksystemet.

Brister i tillgången på rättvisande information kan även sprida och förvärra finansiell stress som redan finns i systemet. Utan tillräcklig transparens om enskilda bankers riskexponering och koppling till olika sektorer och företag blir det svårt för investerare att bedöma om problem som uppkommer i en enskild bank kan begränsas till den banken, eller om det finns skäl att tro att även andra banker har liknande problem. Det finns då en risk att även de starka bankerna drabbas. Genom denna spridningseffekt kan bristande transparens bidra till problem för hela det finansiella systemet. Under den globala finanskrisen 2008 blev denna insikt väldigt tydlig då det uppdagades att bankernas risker inte kunde observeras och mätas tillräckligt väl.

3 Högre krav på transparens efter finanskrisen

En erfarenhet från den globala finanskrisen var att banker världen över behövde bli mer transparenta. Bankernas verksamheter och finansiella produkter hade under en längre tid blivit mer komplexa. Det gjorde det svårare för investerare att bedöma bankernas riskprofil. Denna försvagade marknadsdisciplin var en bidragande orsak till den globala finanskrisen. Efter finanskrisen genomförde Baselkommittén, som tar fram globala standarder kring kapital och likviditet, en genomgripande revidering av de transparenskrav som finns för banker – pelare 3. Kraven på transparens är nu högre inom flera områden som kreditrisk, marknadsrisk, likviditetsrisk och operativ risk.

Bankernas transparenskrav och pelare 3

Syftet med att ställa regleringskrav på bankerna är att de ska ha förmåga att hantera förluster. På så vis kan man hindra och lindra hur stor effekt finansiella kriser får på banksystemet och samhället. Baselkommittén för banktillsyn tar fram minimikrav som ska gälla för banker över hela världen. Kraven brukar delas in i tre grupper, eller pelare. Pelare 1 utgörs av minimikrav på bland annat kapital och likviditet som gäller generellt för alla banker. Pelare 2 utgörs av bankspecifika krav, utöver minimikraven i pelare 1. Dessa sätts av respektive tillsynsmyndighet med utgångspunkt i respektive banks specifika riskbild. Pelare 3 utgörs av krav på bankerna att ge ut information om den egna verksamheten så att bankens riskbild kan bedömas – med andra ord krav på transparens.

Bristande transparens bidrog till krisen

Under krisen fick många banker svåra likviditetsproblem, vilket ledde till att centralbanker runtom i världen fick genomföra likviditetsstödande åtgärder. Problemen uppstod eftersom många banker hade tagit stora likviditetsrisker och inte kunde betala. Eftersom transparensen kring dessa risker i praktiken var obefintlig kunde de byggas upp utan att investerarna hade möjlighet att reagera i tid.

Även för kreditrisker fanns det tydliga problem kopplade till bristande transparens under finanskrisen. Bankernas verksamheter och produkter hade under lång tid blivit alltmer komplexa, vilket gjorde det svårt för investerare att bedöma kreditrisken i finansiella produkter, till exempel för värdepapperiserade bostadslån.³ När fastighetsmarknaden blev skakig och fastighetspriserna gick ner fick investerare svårt att bedöma kreditrisken eftersom de hade för lite information om hur dessa lån egentligen var konstruerade. Det ledde till att många investerare valde att göra sig av med dessa instrument som då tappade i värde. En faktor som bidrog till problemen var att bankerna använde externa kreditvärderingsinstitut för att bedöma kreditrisken i olika instrument. I många fall visade det sig att deras bedömning var felaktig och instrument som hade blivit rankade med låg kreditrisk, det vill säga AAA-ratade, hade i verkligheten betydligt högre kreditrisk. Sammantaget ledde detta till att förtroendet för bankerna gick i botten och de gjorde stora kreditförluster. Erfarenheten av krisen blev därmed att rättvisande information om tillgångarnas kvalitet och bankernas likviditetssituation är några av de viktigaste faktorerna för att upprätthålla förtroendet på finansmarknaden och bedöma finansiell stabilitet.

Kort efter finanskrisens början genomförde därför Baselkommittén en större revidering av pelare 3. Förändringarna innebar att bankerna behöver offentliggöra mer omfattande och mer detaljerad information kring finansiella risker. En stor del av informationen har även blivit lättare att jämföra mellan banker och länder eftersom de nu måste använda samma riskmått och standardiserade rapporteringsmallar. Baselkommitténs översyn hade ett brett fokus och omfattade flera riskområden, som kreditrisk, marknadsrisk samt likviditetsrisk och operativ risk. En viktig del av översynen gällde likviditetsrisker där det togs fram nya upplysningskrav kring bankernas betalningsförmåga på kort (LCR) och lång sikt (NSFR).⁴ Arbetet pågick under flera år och regelförändringarna har införts etappvis. Den sista etappen i revideringen ska implementeras från och med 1 januari 2023.⁵ Transparenskraven i pelare 3 bygger på en proportionalitetsprincip där större och mer komplexa banker måste ge ut mer information.⁶ När

---

³ Problem i så kallade subprimelån, det vill säga värdepapperiserade bolån, var en bidragande orsak till finanskrisens uppkomst.

⁴ LCR (liquidity coverage ratio) syftar till att säkerställa att bankerna har tillräckligt med likvida tillgångar för att möta likviditetsstress på kort sikt. NSFR (net stable funding ratio) är ett mått som ställer en banks stabila finansiering i förhållande till dess illikvida tillgångar och som syftar till att främja motståndskraft hos bankerna över en längre tidsperiod.

⁵ Se [Pillar 3 disclosure requirements - updated framework \(bis.org\)](https://www.bis.org/pillar3/disclosure-requirements-updated-framework).

⁶ Se appendix 1 för en beskrivning av pelare 3 och dess innehåll.

och hur de sista delarna av pelare 3 ska implementeras i EU är för tillfället under förhandling.⁷

De tilltagande informationskraven blir tydliga om man till exempel tittar på de svenska storbankerna där de finansiella rapporterna har blivit allt längre sedan krisen.⁸ Den växande komplexiteten och storleken på storbankerna speglar också ett ökat informationsbehov. De tre storbankernas storlek, mätt i balansomslutning, ökade betydligt från år 2000 (915 Mdkr) till 2021 (3133 Mdkr). Bankerna har utöver årsredovisningen krav på att ta fram en specifik rapport över deras risker och kapitalsituation (pelare 3 rapport).⁹ Bankerna tar även fram så kallade hållbarhetsrapporter som inkluderar viss miljörelaterad information.¹⁰

4 Nödvärdigt med transparens om klimatrisker

Det finansiella systemet har en viktig roll i klimatomställningen och en tillräcklig transparens måste finnas om klimatrelaterade risker. Myndigheter och banker behöver därför fortsätta arbeta för att förbättra transparensen och möjliggöra gröna investeringar. Utan en tillräcklig transparens finns risken att gröna investeringar uteblir, vilket påverkar klimatomställningen och utvecklingen av en hållbar ekonomi.

Transparens kring klimatrisker och hållbarhet är under utveckling

Kunskapen om klimatförändringarnas effekt på människors livsvillkor och det ekonomiska systemet ökar hela tiden, men den är fortfarande inte tillräckligt god. Det gäller också vilka effekter de har på det finansiella systemet. Det är en allvarlig brist, dels eftersom det finns skäl att tro att de negativa effekterna på det finansiella systemet kan bli betydande, dels eftersom det finansiella systemet i sig har en viktig roll för att motverka och hantera följderna av klimatförändringarna. Finansiell rapportering, som internationella redovisningsregler, har under en lång tid harmoniserats. Men hållbarhetsredovisningen är fortfarande inte standardiserad och saknar harmoniserade definitioner, vilket gör det svårt att jämföra och använda rapporter om hållbarhet.

---

⁷ Införlivandet av det slutgiltiga Basel 3 i EU är en del av "Bankpaketet 2021: Nya EU-regler för mer motståndskraftiga banker och bättre beredskap för framtiden".

⁸ För de tre största bankerna i Sverige har antalet sidor i årsredovisningen mer än fördubblats från i snitt 104 2000 till i snitt 261 sidor 2021.

⁹ För 2021 är det genomsnittliga antalet sidor i riskrapporten 98 för de tre största svenska bankerna.

¹⁰ Hållbarhetsrapporterna inkluderas i vissa fall som en del i årsredovisningen. Hållbarhet är ett samlingsbegrepp som visar hur ett företag tar hänsyn till miljö, sociala frågor och bolagsstyrning. Ofta används begreppet ESG (environmental, social och governance) för att beskriva hållbarhet.

Internationellt pågår därför ett intensivt arbete avseende risker relaterade till hållbarhet och klimatförändringar, ett arbete där Riksbanken deltar aktivt.¹¹ Flera parallella spår med nya hållbarhetsstandarder håller på att tas fram av olika organisationer för att öka transparensen kring klimatrelaterade risker. Såväl inom EU som globalt och i USA tas olika standarder fram. I tabell 1 nedan hittar du en översikt över pågående transparensprojekt kring hållbarhet och klimat.

Tabell 1. Översikt över hållbarhetsstandarder

	TCFD	NFRD	CSRD (ESRS)	EU pelare 3	IFRS hållbarhetsredovisning
Standardiserad rapportering	Nej	Nej	Ja	Ja	Ja
Kvalitetssäkring (revision)	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej
Implementering	2017	2014	Planerad 2023 med första rapportering 2024.	Gäller sedan halvårsskiftet 2022 med första rapportering 2023.	Standard beräknas vara klar i slutet av 2022. Oklart när implementering sker i länder men frivillig användning stöds.
Jurisdiktion	Globalt	EU	EU	EU	Globalt, ej USA

Sedan 2017 finns rekommendationer för redovisning av klimatrelaterade risker från Task Force for Climate-related Financial Disclosures (TCFD), men det är frivilligt för företag att följa dem.¹² Även Baselkommittén har tagit fram principer kring hur banker ska hantera klimatrisker.¹³ Europeiska bankmyndigheten har nyligen infört krav på ökad transparens om klimatrelaterade risker i EU:s pelare 3. I korthet innebär det att europeiska banker måste informera om både fysiska risker och omställningsrisker i ett standardiserat format.¹⁴ För europeiska företag gäller även direktivet om icke-finansiell rapportering (NFRD) som innebär att vissa större företag ska redogöra för miljömässiga och sociala hållbarhetsfaktorer i en hållbarhetsrapport. Det pågår för närvarande ett arbete med att ersätta NFRD med ett nytt direktiv CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive). CSRD omfattar samtliga stora bolag och samtliga noterade bolag inom EU och innebär att det införs detaljerade upplysningskrav kring hållbarhet samt att informationen blir standardiserad och jämförbar. Informationen kommer sedan att behöva granskas av en extern part.

Ett problem med att det finns flera parallella internationella standarder kring hållbarhet är att det kan vara svårt att veta vilka krav som ska gälla och att olika krav i olika

¹¹ Se Riksbankens klimatrapport (2021) för en beskrivning av Riksbankens klimatrelaterade arbete.

¹² TCFD skapades 2015 på initiativ av Financial Stability Board (FSB) och rekommendationerna utarbetades genom ett samarbete i den privata sektorn. Många av de hållbarhetsstandarder som nu är under utveckling bygger på det arbete TCFD har gjort.

¹³ Se [Principles for the effective management and supervision of climate-related financial risks \(bis.org\)](https://bis.org/principles-for-the-effective-management-and-supervision-of-climate-related-financial-risks).

¹⁴ Det gäller både fysiska risker som att havsnivån höjs, vilket exempelvis skulle kunna påverka priser på bolån eller fastigheter, och omställningsrisker som skulle kunna påverka möjligheten för företag inom koldioxidintensiva branscher att få lån. Bankerna kommer att börja publicera dessa risker i enlighet med pelare 3 under 2023.

standarder inte ligger i linje med varandra. De måste även använda definitioner på samma sätt. Många banker och företag är aktiva internationellt och kan därför behöva uppfylla flera standarder. Det är därför viktigt att de olika organisationerna som tar fram de nya regelverken, exempelvis IFRS Foundation, EFRAG, Europeiska bankmyndigheten och EU-kommissionen,¹⁵ samarbetar så att informationen blir användbar och förståelig för intressenterna.

Grön målning är ett transparensproblem

Många konsumenter och företag efterfrågar hållbara och gröna produkter. Det kan medföra att företag framställer vissa produkter som mer miljövänliga än vad de är, så kallad grön målning. Det kan till exempel vara att en fond marknadsför sig som miljövänlig men inte investerar i gröna bolag i någon större utsträckning. Man använder miljöargument i marknadsföringen för att dra fördel av konsumenternas växande miljöintresse. Sådana typer av grön målning är ett problem som ofta diskuteras kring klimattransparens.

I vissa länder har grön målning blivit ett så omfattande problem att nya regelverk- och transparenskrav har tagits fram. Inom EU har man exempelvis infört delar av den gröna taxonomiförordningen som är en del av EU:s handlingsplan för att finansiera hållbar tillväxt.¹⁶ Sedan förra året gäller även EU:s disclosureförordning som reglerar hur fondbolag och finansiella rådgivare ska informera om hållbarhetsfaktorer. Även Finansinspektionen har identifierat grön målning som en stor risk i den finansiella sektorn.¹⁷ Utan trovärdig information finns risken att gröna investeringar uteblir, vilket påverkar klimatomställningen och utvecklingen av en hållbar ekonomi. Vi behöver därför fortsätta att utveckla tydliga regler hur företag får klassificera och marknadsföra produkter, och det måste finnas en effektiv kontroll och tillsyn av reglerna.

5 Avslutande kommentar: Det är viktigt att fortsätta arbeta med transparens

En förbättrad transparens bidrar till ekonomisk utveckling och minskar riskerna för finansiella kriser. Arbetet med att ta fram bättre transparenskrav har pågått under en lång tid. Riksbanken har till exempel länge förespråkat högre transparenskrav på de svenska storbankerna avseende olika finansiella risker. Riksbanken har haft en drivande roll i denna utveckling mot ökad transparens och harmonisering av finansiell information. Ett av Riksbankens verktyg har varit rekommendationer riktade till bankerna i det svenska finansiella systemet genom rapporten Finansiell stabilitet.¹⁸ Ett riskområde där Riksbanken tidigt gav rekommendationer var likviditetsrisker och där

---

¹⁵ IFRS Foundation är en global ideell redovisningsorganisation och deras hållbarhetsnämnd ISSB är ansvarig för att ta fram IFRS hållbarhetsredovisning. EFRAG är den Europeiska rådgivande gruppen för finansiell rapportering och tar fram den europeiska hållbarhetsstandard kallad ESRS (European sustainability reporting standard) som bygger på CSRD.

¹⁶ Taxonomiförordningen innehåller regler som definierar när en ekonomisk verksamhet anses vara miljömässigt hållbar.

¹⁷ <https://fi.se/sv/publicerat/nyheter/2022/fi-granskar-hallbara-fonder/>

¹⁸ Se Finansiell stabilitetsrapport 2012:1.

Riksbanken beskrev hur väl de svenska storbankerna uppfyllde likviditetsmått. Ett annat område är problemlån där Riksbanken har tryckt på att transparensen bör öka för att investerare bättre ska kunna förstå riskerna och kvaliteten i bankernas låneportföljer.¹⁹

Ett aktuellt område där Riksbanken vill se en förbättrad transparens är inom klimatrelaterade risker. Det är viktigt att banker redovisar sina exponeringar mot klimatrisker.²⁰ Innan en ny reglering har kommit på plats för klimatrelaterade risker är därför frivillig transparens ett första steg. För att kunna hantera klimatrelaterade risker på ett effektivt sätt måste myndigheter och internationella organisationer samarbeta för att få fram enhetliga standardiserade ramverk och öka transparensen.

Även banker har en viktig roll i detta arbete. De bör vara proaktiva och redan i dag vara så transparenta som möjligt. Ett effektivt transparensramverk främjar klimatomställningen och kan på sikt möjliggöra bättre och mer gröna investeringar. De svenska storbankerna tar fram hållbarhetsrapporter och är på väg i rätt riktning men mer kan göras. Det gäller exempelvis information kring klimatavtryck och så kallade scope 3-utsläpp²¹ samt relaterade nyckeltal som kan användas för att bedöma framsteg mot uppsatta mål. Även om de nya hållbarhetsstandarder som är på väg ännu inte är helt utvecklade bör bankerna eftersträva att informera så gott det går. När ramverken har kommit på plats och mer data finns tillgängliga kan transparensen sedan fortsätta att förbättras. Förbättrad klimattransparens ska i det här skedet ses som ett komplement till reglering och specifika krav. En förbättrad transparens leder också till att bankerna får incitament att inte ta för stora risker och sannolikheten minskar för att stress i en del av banksystemet ska spridas till andra delar.

---

¹⁹ Se O. Fredriksson och N. Frykström (2019), "Problemlån och deras effekter på banker och finansiell stabilitet", Ekonomisk kommentar, mars, Sveriges riksbank.

²⁰ Se Finansiell stabilitetsrapport 2022:1.

²¹ Växthusgasutsläpp mäts på olika sätt. Scope 1 omfattar direkta utsläpp, scope 2 indirekta utsläpp och scope 3 är indirekta utsläpp som inte ingår i scope 2. För ett fondbolag innebär scope 3 till exempel utsläpp relaterade till de bolag som en fond investerar i.

Referenser

Akerlof, G. A. (1970), "The Market for "Lemons": Quality Uncertainty and the Market Mechanism", Quarterly Journal of Economics 85.

BCBS (2018), "New and revised Pillar 3 disclosure requirements", december 2018.

BCBS, (2022), "Principles for the effective management and supervision of climate-related financial risks", juni 2022.

Sveriges riksbank (2012), Finansiell stabilitetsrapport 2012:1, maj 2012.

Sveriges riksbank (2021), Riksbankens klimatrappport, "Klimatrisker i policyarbetet", december 2021.

Sveriges riksbank (2022), Finansiell stabilitetsrapport 2022:1, maj 2022.

APPENDIX – Bankernas riskupplysningskrav

Baselkommittén gjorde en genomgripande revidering av pelare 3 för att komma till rätta med transparensproblem som uppdagades i samband med den globala finanskrisen 2008. Pelare 3 innebär att banker åläggs att publicera information om sin egen verksamhet. De ska göra det för att eventuella motparter bättre ska kunna bedöma bankernas finansiella ställning och risktagande. Revideringen av pelare 3 blev klar i slutet av 2018 och ska implementeras från 1 januari 2023.

Pelare 3 – upplysningskrav om bankers kapital och risker

Arbetet med att revidera pelare 3 påbörjades efter den globala finanskrisen och genomfördes i tre steg. Det första steget innebar en genomgripande förändring och uppdatering av de tidigare upplysningskraven från 2004 och 2009. Ett problem som tidigt togs upp av investerare och andra intressenter var att information om pelare 3 var svår att hitta och saknade tydliga definitioner. Det gick inte att jämföra banker eller länder med varandra eller få en förståelse för hur riskerna såg ut i ett vidare perspektiv. En revidering av pelare 3 var därför nödvändig.

I januari 2015 publicerades den första delen av revideringen. De nya transparenskraven följer fem vägledande principer. Det betyder att bankernas riskupplysningar ska vara

- (1) tydliga
- (2) innehållsrika
- (3) användbara
- (4) konsekventa
- (5) jämförbara.²²

Det nya ramverket i pelare 3 bygger på harmoniserade och standardiserade upplysningskrav med rapportmallar och tydliga definitioner. En viktig aspekt när kommittén tog fram de nya kraven var att det ska vara möjligt att jämföra informationen mellan banker och länder samtidigt som den ska vara lättillgänglig. Det första steget innebar att upplysningskraven avseende kredit-, likviditets- och marknadsrisk omarbetades.

Den andra delen i revideringen blev klar i mars 2017. Då konsoliderade man alla olika upplysningskrav till en standard. I steg 2 infördes till exempel nya upplysningskrav om

---

²² Se [Pillar 3 framework - Executive Summary \(bis.org\)](#) för en detaljerad beskrivning av de vägledande principerna.

förlustabsorberingsförmåga (TLAC) samt uppdaterade krav på att upplysa om operativa risker.

Den tredje delen blev klar i december 2018. Innehållet i den innehåller bland annat krav på att upplysa om intecknade tillgångar, bruttosoliditet och nya golvregler för riskvägda tillgångar. För närvarande arbetar Europeiska bankmyndigheten med att införa de sista delarna av pelare 3 i den europeiska lagstiftningen.

SVERIGES RIKSBANK

Tel 08 - 787 00 00

registratorn@riksbank.se

www.riksbank.se

PRODUKTION SVERIGES RIKSBANK)